

'...om de' vore vinter jämt ändå!'

Se
sid
2

Epilog

Vertolhelikoptrarnas, Hkp 4, enorma räddningsinsatser i Svea rikes tjänst, åren 1963-2010

Det är som synes synnerligen kraftfulla insatser som man gjort med våra totalt 20 Hkp 4:or (10 Hkp 4 i FV och 10 i Marinen) under åren 1963-2010. Det har skett vid såväl flyg- och sjöräddning som vid ubåtsjakt, skogsbrandsbekämpning, tunga transporter av personal och materiel, etc.

Man har genomfört allt detta med ett avsevärt risktagande, särskild vid flyg- och sjöräddning ute till havs i hårt väder och i mörker. Några haverier med omkomna besättningsmän har i samband med flyg- och sjöräddningen inte förekommit under de 5000 räddningsuppdrag som genomförts.

Det är tveklöst världsbäst och vittnar om dels en utomordentligt hög funktionssäkerhet hos våra välskötta Hkp 4:or, dels besättningarnas stora kunnande och vilja att under de upp till sex timmar långa räddningsuppdragen.

Skogsbrandsläckningen med Hkp 4:ans 2500 liter vatten i en behållare fäst i lastkrokan under flygkroppen var också dubbelt effektiv när man flög med två Hkp 4 efter varandra och fällde vattnet på en viss höjd med en viss fart över brandhärden.

Påfyllningen av vattenbehållaren tog ca tio sekunder, när man hovrade över ett vattendrag, varpå man drog iväg med helikoptern och fällde vattnet över brandhärden. Upp emot 30 fällningar per timme och helikopter kunde därmed ske, beroende på avståndet till vattendraget för påfyllning av vatten.

Det var av största vikt att larm om skogsbrand skedde omgående så att Hkp 4:orna kunde vara på plats snarast möjligt innan branden hunnit sprida sig. Det är synnerligen tacksamt att agera så. Jämför här den stora skogsbranden i Västmanland i juli 2014, där det till en början inte fungerade särskilt väl vid släckningen med hjälp av små helikoptrar med endast 500 liter i vattenbehållaren. Med Hkp 4:orna direkt på plats för släckning hade nog branden inte hunnit sprida sig som den gjorde.

Ubåtsjakten som bedrevs från 1970-talet till in på 2000-talet med Hk 4 som en effektiv, rörlig spanings- och vapenplattform med sjunkbomber och torpeder, var en mycket påfrestande uppgift för både personal och materiel. Det kunde pågå dag som natt under långa tider, då man sökte och försökte få upp någon främmande ubåt som trängt in i våra farvatten, vilket nog var nära att lyckas ibland.

Men nu är våra högkapacitiva Hkp 4 tyvärr sålda till USA, där de lyfter 4,5 ton tunga timmerstockar dagarna i ända med sin enorma styrka och tålighet.

För närvarande, år 2014, finns det ingen kompetent ersättare för Hkp 4:an, varken för flyg- och sjöräddning eller för ubåtsjakten eller för skogsbrandsbekämpningen. Det kommer ej heller framgent att finnas någon så effektiv helikopter som Hkp 4:an, så försäljningen av Hkp 4:an var ett stort misstag.

Sune Blomqvist, f.d. flygmotoringenjör vid på Hkp 3, 4 och 6 på FMV åren 1963-1998